

BISPEBJERG KIRKEGÅRD

Bispebjerg Kirkegård

Bispebjerg Kirkegård er fra 1903 og dermed Københavns yngste begravelsesplads. Den er også den mest benyttede. Her begravnes flere kister og nedsættes flere urner end på nogen anden gravplads i hovedstaden. Kirkegårdens krematorium foretager årligt omkring 5000 kremationer og tager således imod langt størstedelen af de københavnere, der bliver kremeret - og det bliver ca. 90 %. I intet andet af kommunens kapeller afholdes der flere højtideligheder end i Bispebjerg Kirkegårds Søndre Kapel.

Rigtig mange pårørende har derfor deres gang på Bispebjerg Kirkegård. Det har mange ikke-sørgende også. For folk i lokalområdet er kirkegården et skønt og roligt, rekreativt område med en særlig stemning, mens det for besøgende udefra nok først og fremmest er kirsebærelléens blomstring, der trækker. Uanset hvad er alle velkomne. På kirkegården skal der både være plads til liv og rum til sorg.

Bispebjerg Kirkegård fra 1903 til nu

- 1903** Bispebjerg Kirkegård indvies 27. november 1903 med begravelsen af et barn. Gravstedet findes endnu. Københavns Begravelsesvæsen havde allerede i 1894 købt godt 30 ha på Utterslev Bys mark til ny kirkegård. I 1948 opnår kirkegården sin nuværende størrelse på 43 ha.
- 1908** Kirkegårdens første krematorium tages i brug. Det er tegnet af arkitekt Holger Jacobsen og opført af Foreningen for Ligbrænding. Krematoriet, der også rummer kapelsal og urnehal, overtages af Københavns Kommune i 1913 og er i funktion frem til 2003. I 2012 bliver bygningen til dansekulturhuset Dansekapellet.
- 1910** Nordre Kapel opføres. Det suppleres i 1913 med Søndre Kapel - i dag kirkegårdens eneste aktive kapel. Begge bygninger er tegnet af arkitekt Andreas Clemmensen.
- 1913** Danmarks første urnehave anlægges nær krematoriet.
- 1919** Der opføres en urnehal langs Frederiksborgvej. Efterspørgslen er stor, da op mod 40% af de kremerede på dette tidspunkt får gravsted i urnehallen. Midterfløjen kommer til i slutningen af 1920'erne, og den vestligste fløj står klar i 1944.
- 1923** Der oprettes en svensk afdeling på Bispebjerg Kirkegård. Siden kommer flere særlige afdelinger målrettet mindretal til: katolsk (1930), russisk-ortodoks (1957), buddhistisk (1996), muslimsk (2002) og mandæisk (2008). I 2014 anlægges afdeling LYRA, hvor religiøse symboler ikke er tilladt.
- 1926** Danmarks første askefællesgrav, også kaldet de ukendtes, anlægges på et mindre areal bag krematoriet. Graven markeres med et fællesmonument af Holger Jacobsen.

- 1940** Den tyske værnemagt anlægger militær gravplads på kirkegården, men flytter i starten af 1944 de begravede til Vestre Kirkegård. Dog efterlades grave for soldater henrettet for desertering eller andre militære forbrydelser. Da tyske soldater og flygtninge begynder at ankomme fra Østeuropa i de første måneder af 1945, bliver der igen anlagt tyske grave på Bispebjerg Kirkegård, nu på afdeling 8.
- 1941** Der opføres mur mod Frederiksborgvej og Skoleholdervej. I 2018 kollapser den delvist, men den genopføres 2020-21 med nyt, præmieret indgangsparti fra Skoleholdervej.
- 1943** Danske soldater, der mister livet ifm. krigshandlingerne 29. august 1943, begravnes på kirkegården. Stadsarkitekt Poul Holsø tegner efterfølgende det særlige anlæg, der senere udvides til også at omfatte frihedskæmpere og politifolk døde i tysk kz-lejr.
- 1960** Ny Askefællesgrav anlægges på et tidligere planteskoleareal. Arealet hørte oprindeligt til gården Mariehøjs jorder, men blev indlemmet i kirkegården i 1915. Ny Askefællesgrav benyttes stadig efter en udvidelse på tilstødende arealer i 2001, og det anslås, at henvend 100.000 urner er nedsat her i perioden 1960 til i dag.
- 2003** Et nyt krematorium ved hovedindgangen, tegnet af Friis & Moltke, tages i brug.
- 2009** Det gamle krematorium overdrages til Kultur- og Fritidsforvaltningen, der omdanner det til dansekulturhus. Alle urner i urnemuren omkring krematoriet flyttes ind på kirkegården.
- 2024** Områdefornyelsen Bispebjerg Bakke planlægger ny hjørneindgang fra Frederiksborgvej-/Skoleholdervej-hjørnet.

Foto: Københavns Kommune
Layout: TMF Grafisk Design
Tryk: Stibo Complete
© Københavns Kirkegård
1. udgave 2024

Gratis, guidede ture på Bispebjerg Kirkegård
Hvert år fra april til september er der gratis, offentlige rundvisninger på Københavns Kirkegård, herunder Bispebjerg Kirkegård. Grupper kan bestille separate ture hele året. Scan koden nederst på siden og læs mere om vilkår, tidspunkter og emner.

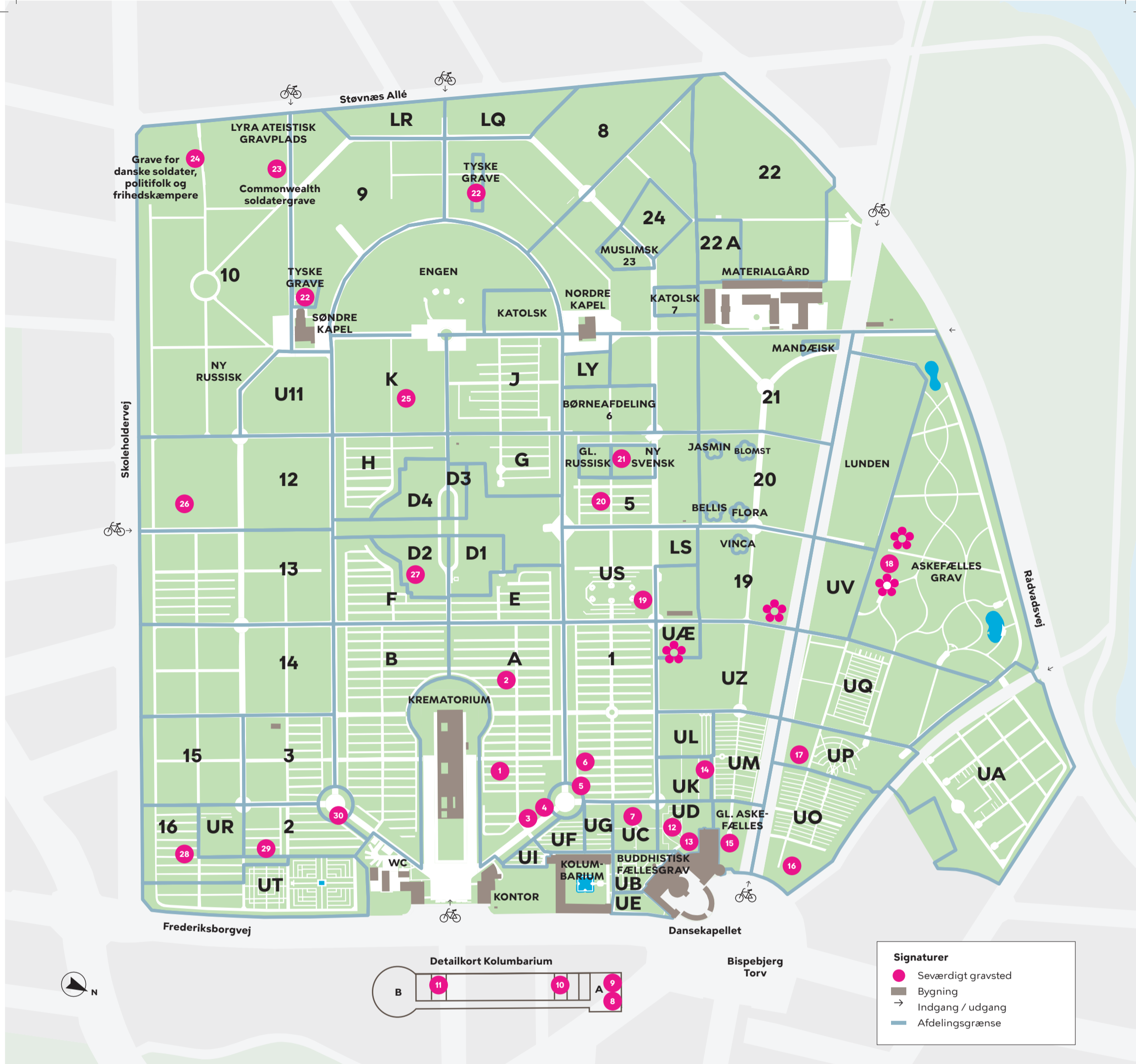
Hent app'en og få en digital rundvisning
Kom på rundvisning, præcis når det passer dig. Hent den gratis app, læs de gode historier og find let rundt blandt gravstene på egen hånd. Du finder app'en ARTOUR, hvor du normalt henter dine apps. Søg på *bispebjerg*, når du har installeret den.

Kirkegårdens anlæg og bygninger
Bispebjerg kirkegårdsanlæg er tegnet af arkitekterne Hans Jørgen Holm og Edvard Glæsel. Grundstrukturen anlægges fra 1901-03, og indgangsportalen med fløjbygninger opføres samtidig efter tegning af arkitekt Andreas Clemmensen. Han står også bag Østre Kapel og senere Nordre og Søndre Kapel. Østre Kapel var af træ og oprindeligt tænkt som en midlertidig foranstaltning, men det bestod helt frem til 2001, hvor det måtte vige pladsen for det nye krematorium, tegnet af Friis og Moltke. Dermed kunne Danmarks ældste krematorium, nu Dansekapellet, tages ud af drift efter 95 års aktivitet.

Alléer og kunst
Der er mange smukke alléer på Bispebjerg Kirkegård, bl.a. de to avnbøg-alléer og den ikoniske poppelallé. Mest berømt er dog kirsebærelléen bag Søndre Kapel. Den blomstrer som regel i slutningen af april. Sorten er et prydkirsebær kaldet prunus subhirtella "Accolade".

Mange anerkendte kunstnere har lavet værker til kirkegården, enten i form af individuelle gravsten eller monumenter, der markerer fællesanlæg. Billedhuggerne Knud Nellemose, Preben Boye, Svend Lindhart, Jens Lund og Povl Søndergaard samt arkitekt Kaare Klint er nogle af de formgivere, der har skabt kunst på kirkegården. Fold brochuren ud og find værkerne i oversigten over seværdige gravsteder.

BISPEBJERG KIRKEGÅRD

SEVÆRDIGE GRAVSTEDER

1 Komponist, pianist og sanger Victor Cornelius (1897-1961) 2 Billedkunstner Per Kirkeby (1938-2018) (Per Kirkeby) 3 Forfatterne Harald Kilde (1878-1918) og Astrid Ehrencron-Kilde (1871-1960) 4 Minister og historiker Nina Bang (1866-1928) og historiker og politiker Gustav Bang (1871-1915) 5 Ingeniør og kunstsamler Johannes Rump (1861-1932) (Kaare Klint) 6 Arkitekt Anton Rosen (1859-1928) (Oluf Gjerløv-Knudsen) 7 Journalist, motorsportsmand og flyver Alfred Nervø (1879-1921) 8 Kvindesagsforkæmper Mathilde Bajer (1840-1934) og politiker Fredrik Bajer (1837-1922) 9 Skuespiller Ib Schønberg (1902-1955) 10 Læge Nielsine Nielsen (1850-1916) (Holger Jacobsen)	11 Afholdsagitator Lene Silfverberg (1838-1922) (Holger Jacobsen) 12 Forfatter Amalie Skrams mindebuste (Per Ung) 13 Skuespiller Carl Schenstrøm (1881-1942) 14 Billedhugger Svend Lindhart (1898-1989) (Svend Lindhart) 15 Forfatter Johannes V. Jensen (1873-1950), Gammel Askefællesgrav (Holger Jacobsen) 16 Fægterne Ivan Ossier (1888-1965) og Ellen Ossier (1890-1962) 17 Maler Ejnar Nielsen (1872-1956) 18 Skoleinspektør Inger Merete Nordentoft (1903-1960), Ny Askefællesgrav (Knud Nellemose) 19 Pianist Elvi Henriksen (1916-2003) og balletmester Niels Bjørn Larsen (1913-2003) 20 Skuespiller Holger Juul Hansen (1924-2013)	21 Svensk fællesmonument (Sven-Ingvar Andersson) 22 Tyske krigsgrave 23 Commonwealth soldatergrave 24 Gravsted for soldater, politifolk og frihedskæmpere fra 2. verdenskrig (Povl Søndergaard) 25 Billedhugger Jens Lund (1873-1946) (Jens Lund) 26 Brandmand Svend Aage Jacobsen (1910-43) 27 Urmager Jens Olsen (1872-1945) 28 Barn Frede P. C. Gott (-1903) (Kirkegårdens første gravsted) 29 Journalist og folketingsmedlem Lis Møller (1918-1983) 30 Forbundsformand Alvida Andersen (1875-1937)

Tallene 1-30 refererer til gravstedernes placering på kortet. I parentes er nævnt navnet på kunstneren bag monumentet.